

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR VE TASARIM ANASANAT DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIR NESNELERİN SANATSAL FORMLARA
DÖNÜŞÜM SÜRECİ**

RAHME MANASTIRLI

LEFKOŞA

2017

ÖZ

Hazır Nesnelerin Sanatsal Formlara Dönüşüm Süreci

Rahme MANASTIRLI

Haziran, 2017

Yaşadığımız çağın en önemli değerlerinden biri olan sanat, hızla gelişen ve değişen teknoloji ile kendisine yeni ifade ve yaratı alanları bularak günümüze kadar uzanmaktadır. Günlük kullanım nesnelerini, herhangi bir üretim yoluyla ortaya çıkan ürünleri yapısal özelliklerine bağlı kalarak, biçimlerini bozmadan düzenlemeler ve yerleştirmeler gerçekleştirmek günümüz sanatçılarının yaygın olarak kullandıkları yeni sanatsal ifade biçimi olarak kabul görmektedir.

Yürütülen tez çalışması, bu olguyu heykel sanatı bağlamında değerlendirmiş, atık malzemenin sanatsal ifade olanaklarına olan etkisini tarihsel süreçte ve çağdaş örnekleri açısından irdelemiştir.

Çalışmada hazır ve atık nesne kullanımı ile ilgili yaklaşımlar incelenmiş, seramik kalıplama yöntem ve teknikleri kullanılarak heykel uygulamaları yapılmıştır. Bu doğrultuda; atığa dönüşmüş nesneler, sanatsal tasarım ve üretiminde kullanılan kalıplama ve seramik üretim teknikleri kullanılarak yeniden değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hazır Nesne Kullanımı, Seramik Kalıplamalar, Modernizm

ABSTRACT**The Process of Readymade Objects****Rahme MANASTIRLI****June, 2017**

A reality that is based on technology, it can be explained as making an impression with recreating what is in the field of art. Recently, modern consciousness based studies are widely applied.

One of the most significant values of in this age that we live in is art. It is explained that a new form of functional expression can be formed from industrial products without disturbing or changing its existing form, depending on the structural characteristics of the object.

This thesis evaluates the case in the context of sculpture art and examined the effect of waste material contribution on artistic expression possibilities both in terms of historical perspective as well as contemporary sculpture arts.

In this study, use of content and waste material perspectives were evaluated. In this direction, with the increased systems of serial production of products, the work with the use of content and waste materials was studied; ceramic molding method sand technic are used.

Keywords: Content object use, Ceramic moldings, Modernism

ÖNSÖZ

“Heykelde Hazır Nesne Kullanımı” adlı bu çalışmada, günlük kullanım nesneleri incelenerek sanatsal bir forma nasıl dönüştürülecekleri konusunda inceleme ve araştırmalar yapılmış; seçilen ve formu değiştirilmeden yeniden üretilen birimler ile uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Hazır nesne, her türlü endüstriyel faaliyet sonucu oluşan, günlük yaşamda değişik alanlarda kullanılan yâda katı atık haline gelen malzemelerdir. Bu malzemeler, form değişikliğine gidilmeksizin, kullanım nesnesi olma gerçeğine yabancılaştırılarak birer sanat objesine dönüştürülmeye çalışılmıştır. Nesnelerin biçimleri korunmuş, ancak bu biçimlere yeni bir işlev ve anlam yüklenerek sanatsal bir dile dönüştürülmüştür.

Yüksek lisans programında tez danışmanım olarak bana yardımcı olan, yol gösteren, her alanda örnek olan ve destekleyen Doç. Dr. Erdal Aygenç’e. ismini sayamadığım diğer hocalarıma. Değerli bilgilerini benimle paylaşan, kendisine ne zaman danışsam bana kıymetli zamanını ayırıp büyük bir ilgiyle bana faydalı olabilmek için elinden gelenden fazlasını sunan her sorun yaşadığımda yanına çekinmeden gidebildiğim, güler yüzünü ve samimiyetini benden esirgemeyen ve gelecekteki mesleki hayatımda da bana verdiği değerli bilgilerden faydalanacağımı düşündüğüm kıymetli Yar. Doç. Dr. Gülen Uygarer’e. Çalışmalarımı fotoğraflamam ve tüm yoğunluğuna rağmen bana çare yaratan kardeşim Arş. Gör. Raif Mehmet Kızıl’a. Çalışmalarımda bana yardımcı olan ve emeğini esirgemeyen arkadaşım Hüseyin Özdamar’a, zorlu günlerdeki anlayış ve tüm yardımları için eşim Okan Saldun’a; yaşamımın her anında desteğini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Lefkoşa,2017

Rahme MANASTIRLI

İÇİNDEKİLER

ÖZ	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
TABLO LİSTESİ	vi
GÖRÜNTÜLER LİSTESİ	vii
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM	2
HAZIR NESNE NEDİR ?	2
1.1. Nesne Kavramı	2
1.1.1. Atık Nesne Algısı ve İşlevselliği	2
1.2. Hazır Nesnenin Başkalaşımı	2
1.2.1. Nesne ve Estetik Kavram	3
2.1 Atık Kavramı	3
2.1.1 Atık Türleri	4
2.1.2 Endüstriyel Atık	4
3.1 Sanatta Atık Kullanılmış	5
3.1.1. Endüstri Ürünü Nesne Kullanan Sanatçılar	6
3.BÖLÜM	20
UYGULAMA ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN TEKNİK, YÖNTEM VE MALZEMELER	20
3.1. Tasarım ve Endüstriyel Seramik Tasarımı	20
3.2. Kalıp ve Kalıplamadaki Gelişmeler	20
3.2.1. Seramik Kalıpcılığında Kullanılan Malzemeler	21

3.2.2. Seramikte Kalıplama Yöntemleri.....	22
3.3. Seramik Şekillendirme Yöntemleri.....	22
3.3.1. Slip Döküm Şekillendirme Yöntemi.....	23
3.4. Hazır Döküm Çamurlarını Kullanıma Hazırlama	23
3.5. Seramik Pişirimi ve Sırlama Aşamaları	25
4. BÖLÜM	28
ATIK NESNE İLE YAPILAN ÇALIŞMALARIN UYGULAMA AŞAMALARI ..	28
4.1. Atık Nesne Seçimi.....	28
4.2. Taslak Çizimleri.....	29
4.3. Üretim Aşaması.....	38
4.4. Uygulama Çalışmaları.....	43
SONUÇ	54
KAYNAKÇA.....	56
EKLER.....	61
ÖZGEÇMİŞ	61

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Alçı Hazırlama Oranları	21
Tablo 2: Bisküvi Pişirim Adımları	41
Tablo 3: Sırlı Pişirim Adımları	42

GÖRÜNTÜLER LİSTESİ

Görüntü 1: Pablo Picasso, Gitar; 1912, tabaka metal ve tel, 77x33x19 cm	5
Görüntü 2: George Braque, Glass, Bottle and Journal, 1912	6
Görüntü 3: Marcel Duchamp, L.H.O.O.Q, 1919.....	8
Görüntü 4: Man Ray, Gift, 1921.....	9
Görüntü 5: Marcel Duchamp, Merdivenden İnen Çıplak, New York 1912	10
Görüntü 6: Pablo Picasso, Bambu Sandalyeli Ölüdoğa, 1912	11
Görüntü 7: Marcel Duchamp, Bisiklet Tekerleği, 1913	12
Görüntü 8: Marcel DUCHAMP, Çeşme, 1919	13
Görüntü 9: Duchamp, Kol Kırılmadan Önce (In advance of a Broken Arm), 1915.....	14
Görüntü 10: Joseph Beuys, İskemle ile Yağ, 1964	15
Görüntü 11: Joseph Kosuth, Bir ve Üç Sandalye, 1965.....	16
Görüntü 12: Joseph Beuys, Sürü, 1969	16
Görüntü 13: Pablo Picasso, Bull's Head, 1943	17
Görüntü 14: Anselm Kiefer, Over Your Cities Grass Will Grow, 1990	17
Görüntü 15: Kuzgun Acar, Metal Kaynak Maske, 1967-1968	18
Görüntü 16: Fırat Engin, Arayışlar, 2004	18
Görüntü 17: Fırat Engin, Sütun, 2004	19
Görüntü 18: Dan Flavin Yeşili Kesen Yeşiller, 1966	19
Görüntü 19: Slip Döküm Yöntemi	23
Görüntü 20: Döküm Kilinin Karıştırılması.....	24
Görüntü 21: Döküm Yapılacak Kalıp Parçalarının Lastik Bantlarla Sıkıştırılması.....	24

Görüntü 22: Kalıp İçinden Döküm Çamurunun Boşaltılması	25
Görüntü 23: Bisküvi Pişiriminin Sıra Daldırılması	26
Görüntü 24: Fırın Plakasına Değen Sırlı Bölgenin Silinmesi	27
Görüntü 25: Sırsız Yerlerin Fırça İle Sırlanması.....	27
Görüntü 26: Su Tesisatı Bağlantı Elemanları	28
Görüntü 27: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	29
Görüntü 28: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	30
Görüntü 29: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	30
Görüntü 30: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	31
Görüntü 31: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	32
Görüntü 32: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	33
Görüntü 33: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	34
Görüntü 34: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	35
Görüntü 35: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	36
Görüntü 36: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	37
Görüntü 37: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016	38
Görüntü 38: Kalıbın İçindeki Çamurun Boşaltımı.....	40
Görüntü 39: Kalıbın İçinde Şekil Almış Model.....	40
Görüntü 40: Çalışma 1, “Rahme Manastırlı”, Kaçış, Ahşap Üzerine	43
Görüntü 41: Çalışma 2, ”Rahme Manastırlı”, Takip, Ahşap Üzerine.....	44
Görüntü 42: Çalışma 3, “Rahme Manastırlı “, Döngü, Ahşap Üzerine.....	45
Görüntü 43: “Rahme Manastırlı”, Döngü Detay, Ahşap Üzerine Seramik 25x25 cm, 2017.....	46

Görüntü 44: Çalışma 4, "Rahme Manastırlı", Dayanak, Karşıt, Engel, Ahşap Üzerine 20x20x20 cm Seramik, 2017	46
Görüntü 45: Detay. Bu Çalışmada Aynı Forma Sahip Objeler Birbirlerinin Karşıtı Konumunda Dizilerek Bir Çıkamaz Yol Kurgulanmıştır	47
Görüntü 46: Çalışma 5, " Rahme Manastırlı", Düşüncelerimizin Değişimi, 50x60x25 cm, Ahşap Kutu İçerisinde Seramik ve Plastik Boru , 2017	47
Görüntü 47: Detay. Çalışma 5'in Bir Kesiti	48
Görüntü 48: Detay. " Rahme Manastırlı", Düşüncelerimizin Değişimi, 50x60x25 cm, Ahşap Kutu İçerisinde Seramik ve Plastik Boru, 2017	49
Görüntü 49: Çalışma 6, "Rahme Manastırlı ", Yönelme, Ahşap Üzerine Seramik, 10x10x10 cm, 2017	49
Görüntü 50: Detay. Farklı Formlara Sahip Nesneler İle Yönelme Duygusu Verilmeye Çalışılmıştır	50
Görüntü 51: Çalışma 7, "Rahme Manastırlı", Dört Yarım İki Tam Kare, Ahşap Üzerine Seramik, 25x25 cm, 2017	51
Görüntü 52: Çalışma 8, Rahme Manastırlı, Ritim, 2017	52
Görüntü 53: Çalışma 9, "Rahme Manastırlı", Yön, 15x15x15 cm, 2017	52
Görüntü 54: Çalışma 10, "Rahme Manastırlı", Beyaz, 10x10x10x10 cm, 2017. 53	
Görüntü 55: Çalışma 11, "Rahme Manastırlı", Gözlem, 2017	53

GİRİŞ

Modern sanat 'da hazır eşya kavram üzerine oluşturulan anlayışlar, farklı yöntemler ile biçimleri korunan hazır nesnelerin, anlamları değiştirilerek yeniden yorumlanabilmesidir. Bir diğer deyişle; günlük kullanım nesneleri var olan işlevselliklerine yabancılaştırılarak ikinci bir anlamlandırma düzeni içinde sanatsal uygulamalara esin kaynağı olmaktadır.

Her geçen gün artan ve çeşitlenen teknoloji ürünü günlük kullanım nesneleri, atıl duruma gelmeseler dahi, günümüz sanatsal üretimi farklı arayışlara ve anlayışlara yöneltmekte, köklü zihinsel değişikliklere neden olmaktadır. İfade edilmek istenilen düşünceye uygun nesneyi, biçimi aynı kalmasına karşın kullanım amacından soyutlamak ve bir sanat kurgusu ile düzenlemek yöntemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Üretilen malzemeleri sanatsal bağlamda ilk kullananın Duchamp olduğu yaygın kanı olsa da, “ondan kısa bir süre önce, Picasso ve Braque ilk yapıştırıcı ve kurgu denemelerinde gazete, hasır ve muşamba gibi seri üretim nesneleri kullanmışlar, bu nesneleri kendi bağamlarından alıp sanat bağlamına sokmuşlardır”(Yılmaz,2013,s.165). Picasso, Braque ve Duchamp'ın ardından kullanım nesneleri artık çeşitli biçimlere bürünebilmekte, ikincil sayılabilecek yeni bir anlatım biçimi ile tanımlanabilmektedir.

Yürütülen tez çalışmasında da teknoloji ürünü bir malzeme hem yeniden üretilmiş, hem de kullanım amacına yabancılaştırılarak ve yorumlanarak özgün bir anlatım dili oluşturulmaya çalışılmıştır. Uygulama aşamasında, nesnenin değiştirilmeyen formu ve çoğaltılmaya uygun yapısı kendi içinde ve çevresi ile ilişkilendirilmiş, plastik biçimlendirmenin temel kuralları gözetilerek farklı kurgular denenmiştir.

1. BÖLÜM

HAZIR NESNE NEDİR?

1.1. Nesne Kavramı

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde, “obje” ya da “şey” belli bir ağırlığı, hacmi ve rengi olan her türlü cansız varlık olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı sözlük “obje” yi fizik terimlerine göre insanın dışında kalan, görülebilen, dokunulabilen, bir ağırlığı ve kütlesi olan her türlü özdeksel varlık olarak açıklamaktadır (Türk Dil Kurumu[TDK], 2017).

Bu tanımdan hareketle, sanatsal çalışmalarda kullanılan nesne veya nesneler plastik biçimlendirmeye uygun, çoğalabilen, yeniden üretilebilen, bir ifade aracına dönüşebilen, sanatsal kurguya olanak tanıyan teknoloji ürünü “obje” lerdir.

1.1.1. Atık Nesne Algısı ve İşlevselliği

Genel anlamda çöp olarak bilinen, iskarta olmuş, bir kenara atılmış veya göz ardı edilmiş, herhangi bir değere sahip olmayan her şey “atık nesne” olarak açıklanabilir.

Teknolojinin ürettiği “atık” biçimine yüklenen ifade ile soyut bir forma dönüştürülmektedir. Bu nedenle; farklı, yeni, özgün biçimler oluşturmak isteyen sanatçılar, atık nesnelere kayıtsız kalmamışlar, onları gerçek anlamlarının dışında değerlendirilmeye ve kendi sanatsal üretimleri için kullanmaya başlamışlardır. Örneğin Dadacılar, sanat yapıtına malzeme olabilecek imgeleri, ‘işlevsel diyalektik’ in temel ilkeleri doğrultusunda yeniden değerlendirmişlerdir (Yüret, 2013, s.46).

1.2. Hazır Nesnenin Başkalaşımı

Hazır nesnenin başkalaşımı; insanın gündelik yaşamda kullandığı, tükettiği ve atık hale getirdiği nesnelere yeni biçimsel içerikler ve anlamlar yükleyerek kişisel anlatılar, sanatsal yaratılar oluşturmaktır. Nesne atık olabileceği gibi, kullanılmaya hazır sanayi ürünleri de olabilir. Tüketici nasıl satın alma tercihlerini oluştururken

kimi ürünlerin yararlarının yanı sıra sembolik anlamlarından da etkileniyorsa, post-modernizmin temel önerilerinden hareket eden sanatçı da bu sembolik içeriği yeni anlam oluşturmakta kullanabilmektedir (Binay, 2010, s.17). Francalanci (2012, s.95-96) örneğin sandalyenin yalnızca bir makine ya da alet yapımı ürün olmadığını, aynı zamanda simgesel bir değeri olduğuna, tarihsel ve sanatsal önem taşıdığına işaret eder. Bu nedenle post-modern çağda nesne sadece nesne olarak değil, ruhsal ve kültürel yararlanma amaçlı da değerlendirilmektedir; bir sanat eseri olarak yeni bir düzen içinde yeniden kurgulanması ise, onun bilinçli olarak başkalaşımıdır. Bir sanat örgüsü içerisinde, işlevinden aldığı kimliğinden uzaklaşarak farklı anlamlar ve algılar oluşturan nesne artık başkalaşmış olarak kabul edilir.

1.2.1. Nesne ve Estetik Kavram

Günlük yaşamda doğrudan ya da dolaylı olarak kullanılan nesnelerin çoğunluğu işlevlerine uygun olarak üretilirler. Örneğin oturduğumuz sandalye, başımıza taktığımız şapka doğrudan kullandığımız ve bir yarar elde ettiğimiz eşyalardır. Su tesisatı içinde yer alan borular, bağlantı elemanları ise dolaylı olarak kullanılan yapay ürünlerdir. Bunların hepsi kullanıma yani yarara yönelik olarak günlük yaşamımızda yer alırlar. Irwin Edman'ın (1997) vurguladığı gibi, insan yaşamını daha fazla yoğunlaştırmak ve anlamlandırmak için günlük kullanım nesnelerinden de yarar dışında estetik haz alabilir. Günümüzde özellikle tasarım alanlarının bu doğrultuda çalışmalar yaptıkları bilinmektedir. Öyle ise, dolaylı kullanıma yönelik teknoloji ürünlerinin de sanat objelerine dönüşmeleri için bir sınırlama olmadığı söylenebilir.

2.1 Atık Kavramı

Atık kavramı, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlüğünde üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının artık işine yaramayan maddelerin tamamı olarak tanımlanmıştır. Aynı sözlükte çöp kavramı ise, yararsız, pis veya zararlı olduğu için atılan ufak tefek şeylerin hepsi, olarak açıklanmaktadır (Ağatekin, 2012, s.4).

2.1.1 Atık Türleri

Atıklar üç ana başlık altında incelenmekte, katı, sıvı ve gaz olarak ayrılmaktadırlar. Konunun sınırlılığı içinde katı atıklar; 26927 sayılı ve 05.07.2008 tarihli Resmi Gazete’ de yayınlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik’e göre, kullanıma süresi dolmuş ve yaşadığımız ortamdan uzaklaştırılması gereken katı maddeler olarak açıklanmış ve aynı yönetmeliğe göre, aşağıdaki biçimde sınıflandırılmıştır.

- Standart dışı ürünler,
- Son kullanım süresi geçmiş olan ürünler,
- Dökülmüş, niteliği bozulmuş ya da yanlış kullanıma maruz kalmış olan maddeler,
- Aktiviteler sonucu konta mine (bir hastalık, mikrop bulaşmış kişi veya nesne) olmuş ya da kirlenmiş maddeler,
- Kullanılmayan kısımlar,
- Yararlı performans gösteremeyen maddeler,
- Endüstriyel işlem kalıntıları,
- Kirliliğin önlenmesi işlemlerinden kaynaklanan kalıntılar,
- Makine/yüzey işlemleri kalıntıları,
- Hammadde çıkarılması ve işlenmesinden kaynaklanan kalıntılar,
- Yasa ile kullanımı yasaklanmış olan ürün, madde ve materyaller,
- Sahibi tarafından artık kullanılmayan ürünler (Ağatekin, 2012, s.4-5).

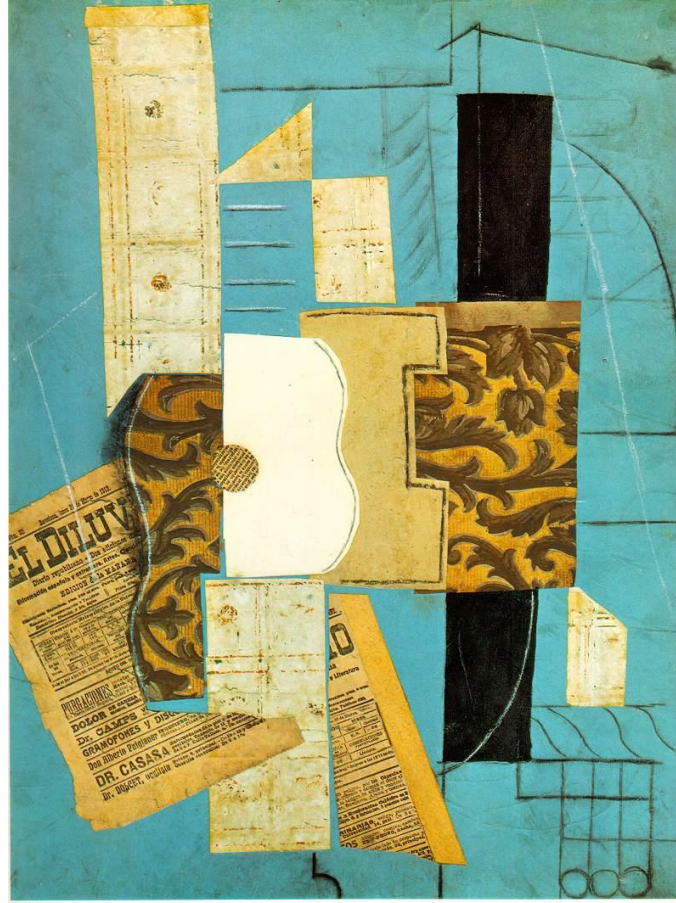
2.1.2 Endüstriyel Atık

Endüstriyel atıklar, her türlü endüstriyel işlem sonucu oluşan katı atıklardır. Genellikle belediyeler, özel temizlik şirketleri veya endüstriyel kuruluşun kendisi tarafından toplanarak taşınan işlem artıkları, tesis ve atölyelerden, elektrik santrallerinden, rafinerilerden atılan katı parçalar, tane veya levha şeklinde plastikler,

ambalaj atıkları, tekstil parçaları, metal veya tahta talaşı gibi katı atıklar endüstriyel atıklar olarak tanımlanmaktadır. (Ağdağ ve Kırımhan, 1999, 1.cilt).

3.1 Sanatta Atık Kullanılmış

Sanat alanında ilk atık kullanımı modern dönemde kolaj tekniği ile karşımıza çıkmakta, Picasso ve Braque'ın yapıtlarında görülmektedir. Örneğin; Picasso "Bambu Sandalyeli Natürmort" adlı resminde nesneleri doğrudan kullanarak kendi yaşam felsefesini gerçekleştirmiştir. Burada Peter Bürger'in dediği gibi resim yüzeyine yapıştırılan hazır nesneler birer gerçeklik fragmanı olarak ele alınmıştır (Yılmaz, 2015,s.187).

Görüntü 1: Pablo Picasso, Gitar; 1912, tabaka metal ve tel, 77x33x19 cm
(Ebru gürbüz, 29.04.2016)

Atık malzeme, 20. yüzyılın başlarından günümüze kadar çeşitli anlayış ve yorum farklılıklarıyla sanat alanında alternatif bir ifade aracı olarak kullanılmaktadır. Güncel sanatta ise nerede ise başrolde olduğu söylenebilir. Endüstri Devriminin etkisi ile dünya ekonomik, kültürel ve politik alanlarında olduğu gibi sanat alanında da hızla değişmiştir. Bu değişim, özellikle Avrupalı sanatçıların yaşananlara tepkilerini göstermede sınır tanımaz bir arayış içine girmelerine yol açmıştır. Özgünü yenide, yeniyi özgünde kurmaya çalışan dönem sanatçıları, alışılmadık biçimler kurmaya çalışırken farklı teknik, yöntem ve malzeme olanaklarını sınır tanımaksızın denemişlerdir (Ağatekin, 2012, s.12-13). Bu çok önemli atılım doğrultusunda atık malzemeler sanat eserlerinde yeniden yaşam bulmuştur.

3.1.1. Endüstri Ürünü Nesne Kullanan Sanatçılar

Georges Braque 1912 yılında temizlik malzemeleri satan dükkânlardan satın aldığı ahşap taklidi duvar kâğıtları üzerine kömür kalemle desenler çizmeye başlar (Ağatekin, 2012, s.14). Oluşturulan resimler bir anlamda kolaj, bir anlamda da endüstriyel ürünlerin malzeme olarak resim yüzeyine girmesinin ilk adımlarıdır.

Görüntü 2: George Braque, Glass, Bottle and Journal, 1912

(<http://www.artchive.com>.2017)

Çeşitli parçaların kompozisyon, uyum gibi plastik değerler ve estetik kaygılar gözetilerek zemin üzerine yapıştırılması ile oluşturulan kolaj tekniği, materyal zenginliğinin olduğu günümüzde sıkça kullanılmaktadır. Kaptanoğlu'nun (2008, s. 97) da vurguladığı gibi kolaj eserler rastlantısal değildir; bilinçli seçimlerin ve artistik tavırların sonucudur. Yapılan, başka amaçlar için üretilmiş malzemelerin sanatsal bir ifade aracına dönüştürülmesidir.

Duchamp'tan kısa bir süre önce Picasso ve Braque seri üretim nesneleri olan gazete, hasır, muşamba, duvar kağıdı kullanarak eserler üretmişlerdir (Yılmaz, 2013, s.165). Bu eserlerde uygulanan malzemeler çalışmanın birer parçasıdır. Örneğin, kırmızı renk uygulanmak isteniyorsa oraya kırmızı renk sürmek yerine kırmızı bez veya kumaş parçası uygulanmıştır. Aralarındaki fark; Duchamp'ın atık malzemeleri ifade etmek istediği forma dönüştürmemesi, Picasso'nun ise atıkları ifade etmek istediği forma dönüştürmesidir.

Duchamp nesnelerin var olan biçimlerine müdahale etmeden işlevlerinden uzaklaştırır. Örneğin, mutfak taburesi üzerine bir bisiklet tekerleği yerleştirerek onları sanat nesnesine dönüştürür (bkz. görüntü 7). Aynı tavır çok bilinen ve modern sanat ikonu olarak kabul edilebilecek 'ters çevrilmiş pisuvar'da da izlenir (bkz. görüntü 8). 'Çeşme' adını verdiği ve R. Mutt diye imzaladığı pisuvar üretildiği hali ile, yani biçimsel olarak müdahale olmaksızın ama işlevinden tamamen soyutlanarak sergilenir. Gündelik kullanım nesnesine bu şekilde sanat yapıtı muamelesi yapılması salt geleneksel heykel anlayışı açısından değil, modern sanat yaklaşımları açısından da oldukça sıra dışı ve uzlaşsız bir düşünce olmuştur (Atalan, 2012, s.23-24).

Duchamp'ın hazır nesne kullanmadaki keskin tavrı Dada Hareketi ile devam eder. I. Dünya Savaşı'nın 1914 patlak vermesi ile Braque'ın ve Picasso'nun değersiz nesneleri resmin yüzeyinde kullanmaya başladıkları yenilikçi süreç kesintiye uğrar. Savaş toplumun sosyal ve ekonomik düzene duyduğu rahatsızlıkların büyümesine yol açar. Sanat alanında ise bir başkaldırı hareketi olarak Dada tarih sahnesinde yerini alır. Savaşa, sosyal ve ekonomik düzene, var olan bütün düzenlerin ikiye bölünmesine bir başkaldırı olarak 1916'da Zürih'te doğan Dada sanatçıları, o

günler için sanat eseri olarak asla kabul edilemeyecek nesneleri eser olarak sunmaya başlarlar. Duchamp'ın bıyıklı Mona Lisa'sı olarak da bilinen L.H.O.O.Q (Fransızca “kızın yakıcı kalçaları var” anlamına gelebilecek kısaltma) adlı tablosu (bkz. görüntü 3), Man Ray' in Hediye (Cadeau) adlı çivili ütüsü (bkz. görüntü 4) bir isyan aracı olarak var olmuştur (Ağatekin, 2012, s.15). Man Ray bu yapıtında da gösterdiği gibi, nesnelerin dizilişine önem veren bir tavır sergilemektedir.

Marcel Duchamp'ın ‘Merdivenlerden İnen Çıplak’ (bkz. görüntü 5) adlı yapıtı öylesine başkaldırı ve devrimci tavrı içerir ki, kendi arkadaşları tarafından Paris'te düzenlenen bir sergiye kabul edilmemiştir (Yılmaz, 2013, s.149).

Görüntü 3: Marcel Duchamp, L.H.O.O.Q,1919

(<https://www.wikiart.org/> 2017)

Görüntü 4: Man Ray, Gift, 1921

(<http://www.tate.org.uk>.2017)

Duchamp, 1914 yılına kadar kübist sanat çerçevesi içerisinde yapıtlar vermiş ve Ready-Made akımının öncüsü olmuştur. Bir nesneyi kendi bağlamından kopararak sanat bağlamına sokması Duchamp 'ın icat ettiği değil, keşfettiği bir durumdur. Bu da göstermektedir ki, belli bir amaç ve işlev için üretilmiş günlük kullanım nesneleri, daha sonra kendi işlevinden kopartılarak başka bir bağlama geçebilmektedir (Yılmaz, 2013, s.167).

Görüntü 5: Marcel Duchamp, Merdivenden İnen Çıplak, New York 1912

(Serkan Hızlı, 25.02.x)

Duchamp ve Picasso'nun çalışmaları arasında özgünlük ve biriciklik konularında da farklılıklar vardır. Picasso'nun ilk kolajlarından 'Bambu Sandalyeli Ölüdoğa' (bkz. görüntü 6) hem özgündür hem biricik. Aynı malzemeler kullanılarak yapılmış bir kopyası yoktur. Duchamp'ın 'Bisiklet Tekerleği' ya da 'Çeşme'si için durum böyle değildir; her iki işin de orijinalleri kayıp olduğundan, müzelere kopyaları konulmuştur. Duchamp'a göre; hazır-yapıt bağlamında, kopya ve özgün işi arasında hiçbir fark yoktur, kendimize kolayca bir Duchamp işi edinebiliriz (Yılmaz, 2013, s.166).

;

Görüntü 6: Pablo Picasso, Bambu Sandalyeli Ölüdoğa,1912

(Danièle Pérez Espe La Réunion.2017)

Sanayi nesnelerinin sanat alanında kullanılmaları zihinsel bir etkinliktir. Yaratımlar da zihinseldir. Bu etkinlikte bir kısım sanatçı endüstri ürünlerini belirlenmiş görevlerinden arındırmakta, yeni anlamlar yükleyerek sanatsal düzenlemeler yapmaktadır. Diğer sanatçılar ise hazır nesneyi kullanarak ifade etmek istediği forma dönüştürmektedir. Bu durum bize her nesnenin tek bir amaç doğrultusunda var olmadığını, nesnelere farklı ortamlarda farklı açılardan yaklaşılabileceğini göstermektedir. Sırf biçiminden (görsel niteliğinden) ötürü bir şeye hayran olan, ondan hoşlanan kişi farkında olmaksızın -düşünmeksizin- tartışmayı, akıl yürütmeyi es geçmez. Duchamp'ın hazır yapıtlarla amaçladığı, zihinsel uyuşum ve el becerisine dayanan sanat nesneleriyle uyuşmuş zihinleri dürtmek ve uyandırmaktır (Yılmaz, 2013, s.167). Hazır nesnelerin yapılarında farklı kimlikler barındırdığını ifade eden Zırlılı (2009, s. 25) ise, Duchamp'ın işlerinin toplumsal işlevleri olduğunu, bir

yandan gündelik yaşamdaki işlevlerini korurken öte yandan yaratıcı bir bakışla zihinde başkalaştırılarak sanat yapıtlarına dönüştüklerini dile getirir. Öte yandan Rus formalistler ‘yabancılaştırmayı’ asıl sanat tekniği olarak görürler ve algılayıcının şoka uğratılmasını sanatsal niyetin hakim ilkesi olarak kabul ederler. (Bürger,2014, s.57).

Hazır nesne kullanarak yapıt üreten bir diğer önemli sanatçı Josep Beuys’dur. Beuys, Duchamp’ın yaptığından farklı olarak seçtiği malzemeyi belli bir iletiyi en iyi taşıyabilecek simgesel anlamı nedeniyle seçmektedir ve çalışmalarında nesnelerin içinden çıkan kışkırtıcı güç, geleneksel düşüncedeki güzel fikrine uygun düşmemektedir. Bu yüzden Onun keçe yığınlarını, yağ köselerini, bakır levhalarını, metal borularını, elektrotlarını, ölü hayvanlarını ve aksiyon artıklarını ‘güzel’ kavramı içerisinde değerlendirmemek gerekir (Zırhlı, 2009, s.58).

Görüntü 7: Marchel Duchamp, Bisiklet Tekerleği, 1913

(Erk 03.08.2017)

Yine Duchamp'dan farklı olarak, Beuys'un enerjisi sanatsal etkiye yoğunlaşmıştır. Duchamp nesneleri kendi bağlam ve işlevlerinden uzaklaştırarak, onların sanat eseri olup olmamasına yol açan nedenleri sorguluyordu. Beuys ise nesneleri kendi bağlamlarından tamamen uzaklaştırarak doğal özelliklerinden (oldukları gibi) yararlanmış; yabancılaşmak yerine onu tanımaya çaba göstermiştir. En önemlisi de, 'sonuç'tan çok (ya da en az sonuç kadar) 'süreç' üzerinde kafa yormuştur. Yani Beuys 'da 'ürün, süreçtir'. Duchamp 'ta her nesne sanat eseri; Beuys 'da her insan sanatçıdır (Yılmaz,2013,S.347).

Görüntü 8: Marcel DUCHAMP, Çeşme, 1919

(Altaş,04.04.2013)

Ready Made kavramına örnek olarak aşağıda belirtilen Marchel Duchamp ve Joseph Beuys eserleri gör÷lmektedir.

Görüntü 9: Duchamp, Kol Kırılmadan Önce (Inadvance of a Broken Arm), 1915

(Trivium Art History. 2017)

Fat Chair, Beuys'un iki adet günlük objeyi -organik ögeler olan yağ ve tahta(bkz. görüntü10)

Görüntü 10: Joseph Beuys, İskemle ile Yağ, 1964

(Džalto.16.08.2017)

Görüntü 11: Joseph Kosuth, Bir ve Üç Sandalye, 1965

(Wikipedia. 2017)

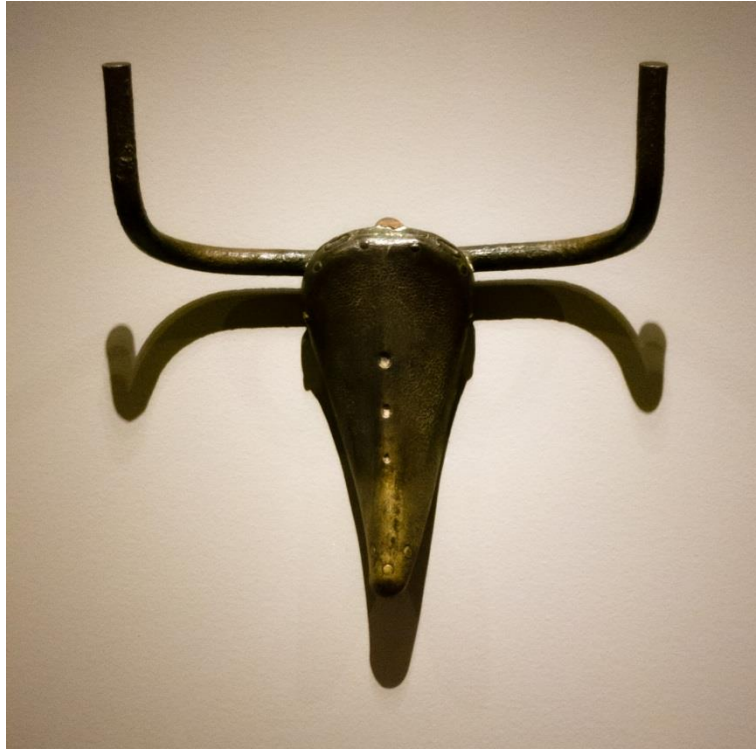
“Bir ve Üç Sandalye” (bkz. görüntü 11) isimli öne çıkan yapıtı ile ün kazanan Joseph Kosuth, sergi alanında gerçek bir sandalye, solunda aynı sandalyenin fotoğrafı ve sağında da sandalye denen şeyin sözlükteki tanımlarından oluşan dokümanla bir düzenleme gerçekleştirir. Bu çalışması ile Kosuth’n izleyicilerden beklentisi, nesnenin fotoğrafı ve tanımlar arasındaki ilişki üzerine kafa yormalarıdır (Yılmaz, 2013, s.294).

Görüntü 12: Joseph Beuys, Sürü, 1969

(Infinite Art Tournament.2017)

Picasso'nun 1943 yılında yaptığı "Boğa Başı" (bkz. görüntü 13) ise bir bisiklet gidonu ve selesinden oluşmaktadır. Resimde de görüldüğü gibi; farklı amaç için üretilmiş iki sanayi nesnesi, biçimleri aynı kalsa da sanatçının ellerinde bir sanat yapıtına dönüşmüştür.

Görüntü 13: Pablo Picasso, Bull's Head, 1943

(Moma. 26.01.2015)

Görüntü 14: Anselm Kiefer, Over Your Cities Grass Will Grow, 1990

(João Serrano. 24.08.2017)

Herhangi bir hurdacıda rastlanabilecek demir, çivi, tel, sac vs. sayısız atık ile çalışmalar yapan bir diğer sanatçı, Kuzgu Acar'dır. 1953 yılından itibaren açtığı sergilerde soyut heykelleriyle (bkz. görüntü: 15) yer alan Kuzgun Acar, elindeki malzemelere Rue Mosieur Le Prince'te bulunan bir otelin çatı katında yaşam verir, gaz ocağının üstünde 'mine'ler yaparak çok etkili sanatsal sonuçlar elde eder . (Ağatekin, 2012, s.27-28).

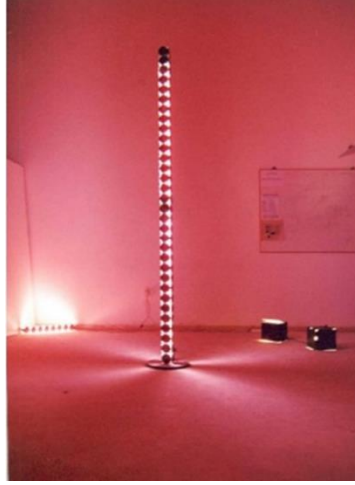

Görüntü 15: Kuzgun Acar, Metal Kaynak Maske, 1967-1968
(Fanzim 03.02.2017)

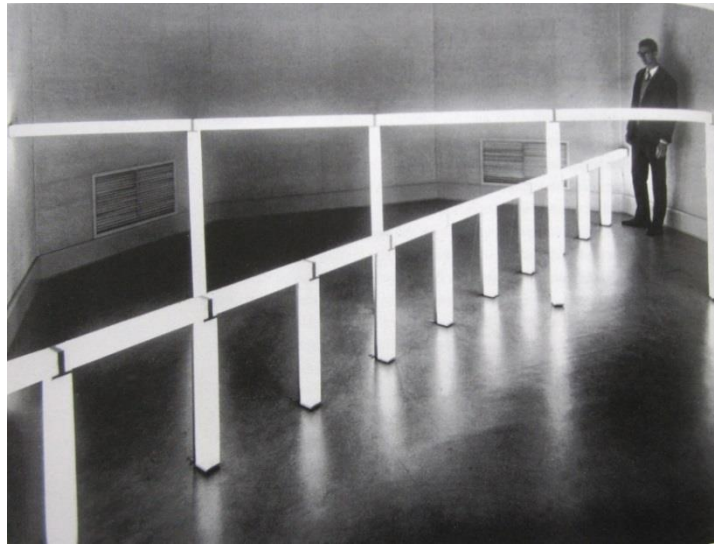
Görüntü 16: Fırat Engin, Araışlar, 2004
(<https://www.artnivo.com>) 2017)

Genç kuşak sanatçılarından Fırat Engin ise (bkz. görüntü: 16, 17), insanlığın nesnelerin kuşatması altında olduğu düşüncesi ile, hedeflediği sanatsal kurguya nesnelerde somut biçim ve zıtlık yaratan renk bilgisi ile gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Görüntü 17: Fırat Engin, Sütun, 2004

(<https://www.artnivo.com> 2017)

Görüntü 18: Dan Flavin Yeşili Kesen Yeşiller, 1966

(Sarı,2008)

3.BÖLÜM

UYGULAMA ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN TEKNİK, YÖNTEM VE MALZEMELER

Uygulama çalışmalarına geçmeden önce, çalışmalarda kullanılan teknik, yöntem ve malzemelerle ilgili bir kısım bilgilerin verilmesinde yarar bulunmaktadır.

3.1. Tasarım ve Endüstriyel Seramik Tasarımı

Alanlara göre içerikleri farklılaşabilen, aynı zamanda tartışılan çok sayıda tanımı olsa da, en basit ve genel şekli ile tasarım, ‘tasarımlama eylemi ya da tasarımılanan biçim’ olarak açıklanabilir. İnsanın yaşadığı çevreye olan uyumu yaratıcı ve düzenleyici bir kültür bütünü olarak değerlendirilebilir ve bu çevre sistemi ile karşılıklı etkileşim halindedir. Sevim (1993, s.2) insan sistemi ile çevre sistemi arasındaki etkileşimden ortaya çıkan sonucu tasarım olgusu olarak değerlendirmektedir. Endüstriyel seramik, tasarım evreninin bir parçasıdır ve günlük seramik kullanım nesnelerinin seri üretim yolu ile üretilen kısmını kapsamaktadır.

Teknoloji ve endüstri alanındaki gelişmeler beraberinde seramik sektörünü de etkilemiş; o zamana değin el işçiliği ile oluşturulan ürünler gelişmiş kalıp teknikleri ile çok sayıda, seri olarak üretilmeye başlanmıştır.

3.2. Kalıp ve Kalıplamadaki Gelişmeler

Kalıp, üç boyutlu bir nesneyi çoğaltmak için hazırlanan özel kaptır. Metalden, topraktan, alçıdan veya kumdan yapılabilir. Kalıpcılık konusundaki gelişmeler, teknolojik alandaki gelişmelere paralellik göstermektedir. Kalıp çok eski zamanlardan beri çeşitli şekillerde; tek bir eşyanın üretimi ya da belli sayıda kopya üretimi için kullanılagelmiştir.

3.2.1. Seramik Kalıpcılığında Kullanılan Malzemeler

Seramik kalıpcılığında kullanılan başlıca malzemeler şunlardır: Alçı, Grafit, Polyester, Araldit, Slikonlar, Poliüretan, Ürool

Alçı, kalıplamanın en önemli malzemesidir ve alçıtaşının çeşitli yöntemlerle yapısında bulunan 2 molekül sudan $\frac{3}{4}$ kaybederek kalsiyum sülfata dönüştürülmesi ile edilir. En eski yöntem olarak bilinen tuğla tavalar günümüz teknolojisinde yerini dönen fırınlara bırakmıştır.

Alçı elde etmedeki ilk basamak alçı taşının 120 –130 derece ısıtılmasıdır. Alçı taşı bu derecede köpürür ve daha sonra 160-165 derece ikinci ısıtma uygulanır. Isıtma 800-1000 dereceye çıkarttırılırsa suyunu tamamen kaybeder ve CaSO_4 yani kalsiyum sülfata dönüşür.

Alçının yumuşak ve sert olmak üzere iki türü bulunmaktadır.

a) Yumuşak alçı: Daha fazla su emer ve donma kalitesi daha uzundur. Model ve ana model seramik ve porselen sanayisinde iş kalıpları olarak kullanılır.

b) Sert alçı: Üretim kalıplarında, alçı torna ve pres kalıplarında, bazı ince kabartma işlerinde kullanılır. Serttir. Karışımında alçı oranı daha fazladır. Kalıp ve modellerde kullanılan su miktarı dirençleri ile ters orantı gösterir. Buna göre; işimizin gereksinimine uygun bir alçı su-kuralını Sevim (1993, s.6) şu şekilde vermektedir:

Tablo 1: Alçı Hazırlama Oranları

Döküm ve torna kalıpları	100 kısım alçı	80-90 kısım su
Sert alçı	60 kısım alçı	40 kısım su
Normal alçı	58 kısım alçı	42 kısım su
Yumuşak alçı	50 kısım alçı	50 kısım su

3.2.2. Seramikte Kalıplama Yöntemleri

Seramik alanında kalıplama çeşitli yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Bu yöntemler:

- 1) Dublaj,
- 2) Patlatma,
- 3) Tek parçalı,
- 4) Çok parçalı,
- 5) Çift emişli teksir,
- 6) Biblo kalıplama yöntemleridir.

Birden fazla parçaya sahip olan, ‘patlatma’ ve ‘tek parçalı’ kalıplama yöntemleri ile çoğaltılamayan, serbest ve değişken hareket içeren formların üretiminde ‘çok parçalı kalıplama’ yöntemi tercih edilir. Bu yöntem en çok atölyelerde ve fabrikalarda kullanılır.

Çok parçalı yöntem ile kalıplamanın amacı birden fazla açığa sahip modellerin daha fazla parça kullanılarak üretime geçirilmesini sağlamaktır. Çok açılı bu formlar genellikle organik ve girift bir yapı içerirler. Çok parçalı kalıplama yöntemini uygulamak için öncelikle model üzerinde kalıbın kaç parçadan oluşacağı saptanmalı, formun konumu ve şekli göz önünde bulundurulmalıdır. Doğru adım, kalıp alma işlemine en uygun kısımdan başlanmasıdır. (Sevim,1993, s.9).

3.3. Seramik Şekillendirme Yöntemleri

Modern seramik şekillendirmede kullanılan başlıca yöntemler şunlardır:

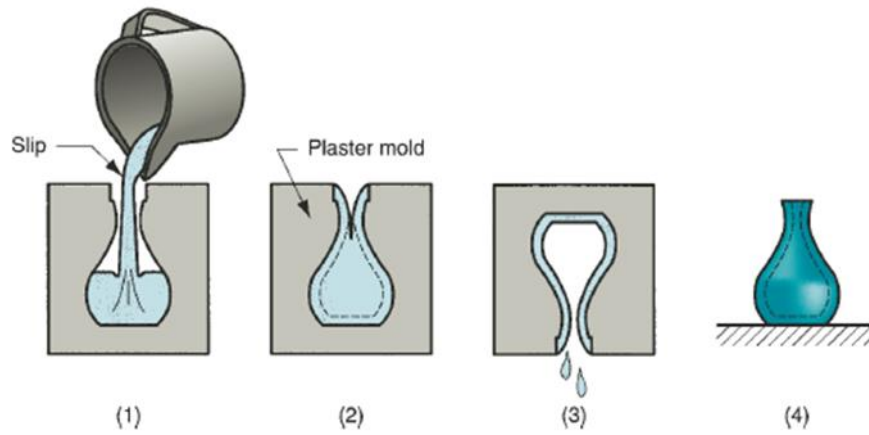
- 1) Kuru pres,
- 2) Enjeksiyon kalıplama,
- 3) Ekstrüzyon,

- 4) Merdaneli sıkıştırma,
- 5) Şerit döküm,
- 6) Basınçlı döküm,
- 7) Slip döküm.

Yürütülen çalışmada ‘slip döküm’ tekniği kullanıldığından, aşağıda bu teknik ile ilgili bilgi verilmiştir.

3.3.1. Slip Döküm Şekillendirme Yöntemi

Slip döküm, lavabo vazo gibi gereçleri şekillendirmek için kullanılan geleneksel şekillendirme yöntemidir. Aşamaları şematik olarak şu şekilde gerçekleşir (bkz. görüntü 19).

Görüntü 19: Slip Döküm Yöntemi

(inci.2017)

3.4. Hazır Döküm Çamurlarını Kullanıma Hazırlama

Küçük çaplı atölyelerde öğütülmüş döküm çamuru kullanılır. 30 kg ‘lık granül halinde gelen çamur ($\frac{1}{3}$) oranında su ($\frac{2}{3}$) oranında granül çamur karıştırıcı ile (2 saat) çırpılır. Gerekirse cam suyu ilave edilir. İstenilen kıvama gelen çamur elekten süzülerek döküm işlemine hazır hale getirilir. (Megep, 2007, s.17).

Görüntü 20: Döküm Kilinin Karıştırılması

(Uygun. 2011)

Akışkanların akmaya karşı gösterdikleri direnç “vizkozite” terimi ile ifade edilmektedir. Akışkanlık, belirli kıvamdaki sıvıların ve gazların ortak özellikleridir. Döküm çamuru da akışkandır ve istenilen akışkanlığın fazla su kullanılmadan elde edilmesi istenir. Çünkü çok sulu bir döküm çamuru kalıpları ıslatır, dökümün kalıptan çıkma süresini uzatır ve döküm çamuru kalıp içinde kururken çatlar. O nedenle, istenilen akışkanlığın sağlanması amacı ile cam suyu kullanmak gerekir.

Görüntü 21: Döküm Yapılacak Kalıp Parçalarının Lastik Bantlarla Sıkıştırılması

(Megep.2007)

Görüntü 22: Kalıp İçinden Döküm Çamurunun Boşaltılması
(Megep.2007)

3.5. Seramik Pişirimi ve Sırlama Aşamaları

Seramik pişirimi ve sırlama aşağıdaki aşamalardan geçerek gerçekleştirilir.

- 1) Bisküvi pişirimi, Bisküvi Fırınlama: Seramik çamuru ile biçimlendirilmeleri sona eren ürünler 950-1000 derece arasında fırınlanırlar. Fırınlama, belirli bir ısı çizelgesi işlenerek yapılır; 8- 10 saatlik ısıtmanın ardından istenilen sıcaklığa ulaşılır. Fırınlama işlemi bittikten sonra sıcaklık

çok yavaş düşürülmelidir. Çünkü hızlı soğutma hem pişirimi yapılan seramiklere hem de fırın ısıtıcı yerlerine zarar verebilir.

DALDIRMA METODU İLE SIRLAMA

Çıkarılan mamul yere paralel bir şekilde yüzeydeki nemlilik görüntüsü kaybolana kadar dairesel şekilde hareket ettirilir.

- Sırlama yapılırken bünye bir kazanın içerisinde bulunan sıra daldırılır.
- Bünyenin sır içerisinde kalma süresi ne az ne de çok olmalıdır. Bu durum sıranın yoğunluğuna bağlı olarak değişir (5-15 sn).

Görüntü 23: Bisküvi Pişiriminin Sıra Daldırılması

(Megep.2007)

2) Sırlı Pişirim: Günümüzde seramik ürünlerin sırlama işlemi elle veya otomatik olarak gerçekleşmektedir. Elle yapılan sırlama hassasiyet gerektiren işlem aşamalarından oluşmaktadır. Tasarımı yapılan model üzerinde sır dağılımının her yerinde aynı olmasına dikkat edilmelidir. Et kalınlığı ince olan ürünlerin bisküvi pişiriminden sonra sırlanması daldırma yöntemi ile yapılabilir. Et kalınlığı fazla olan ürünlerin ise, fırın içerisinde kurutma sonrası sırlama işlemine geçilmelidir. Başlıca sırlama yöntemleri daldırma, püskürtme ve akıtma olarak sıralanabilir; sır malzemesi ürün üzerine fırça, sünger vb. malzemelerle uygulanır.

Bisküvinin sır içinde kalma süresi, sıranın yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. Daldırma yöntemiyle sırlamada daldırma işleminin basamakları şu şekilde izlenmelidir: (Megep, 2007, s.3).

Bisküvinin tozu alınır ve hafif nemlendirilir; maşa ve el ile sır içine daldırılır; sır yoğunluğuna bağlı olarak 10-15 saniye sır içinde beklettikten sonra çıkarılır. Maşa veya elle tutulan yerlere fırça yardımı ile sır rötuşu yapılır. Fırına yerleştirilecek

Çalışmaların fırın plakası üzerine yapışmaması için alt yüzey sulu sünger ile silinir veya çalışmanın tasarımına göre tüm bölgenin sırlı olması gerekiyorsa sırlı pişirim ayakları kullanılır.

Sırlanan rnlerin ierilerindeki suyu bırakması için önce kurutma işlemi uygulanır. Seramik rnler sırlandıktan sonra, kademeli olarak ısıtılma ve soğutması işlemleri gerçekleştirilir. Bunun için, ısısı otomatik ayarlanan fırın istenilen dereceye ulaştığında kendini durdurur. Soğutma işleminde ise yine kademeli bir şekilde ısı düşüşü yapılır. Böylece, rn üzerinde camsı bir yapı meydana gelir, yani sırlanmış olur.

Görüntü 24: Fırın Plakasına Değen Sırlı Bölgenin Silinmesi
(Megep.2007)

Görüntü 25: Sırsız Yerlerin Fırça İle Sırlanması
(Megep.2007)

4. BÖLÜM

ATIK NESNE İLE YAPILAN ÇALIŞMALARIN UYGULAMA AŞAMALARI

4.1. Atık Nesne Seçimi

Tez kapsamında, su şebekelerinde bağlantı elemanı olarak kullanılan valf ve rakor olarak adlandırılan seri üretim nesneleri (bkz. görüntü 26) çıkış noktası olarak alınmıştır. Bu nesnelerin farklı biçim ve işlevde olan türleri işlevlerine tamamen yabancılaştırılarak plastik bir birim olarak değerlendirilmişler ve yeniden üretilerek uygulamalar yapılmıştır.

Su tesisatı döşemelerinde kullanılan içi boş silindirik şeklindeki malzemeler kullanım amaçlarına göre seramik, plastik, metal gibi maddelerden imal edilmektedir. Uygulamada su şebekeleri bağlantı elemanlarının seçilme nedeni; sahip oldukları yapı ve formun farklı kombinasyonlarda çoğalma ve sınırsız üreme olanakları vermeleridir. Bu nedenle tezin uygulama aşamasında; ürettikçe değişebilen, değiştikçe değerlendirilen ve yorumlanabilen, yeni form ve birim tekrarına fırsat tanıyan söz konusu nesneler ile özgün sanatsal formlar elde edilmeye çalışılmıştır.

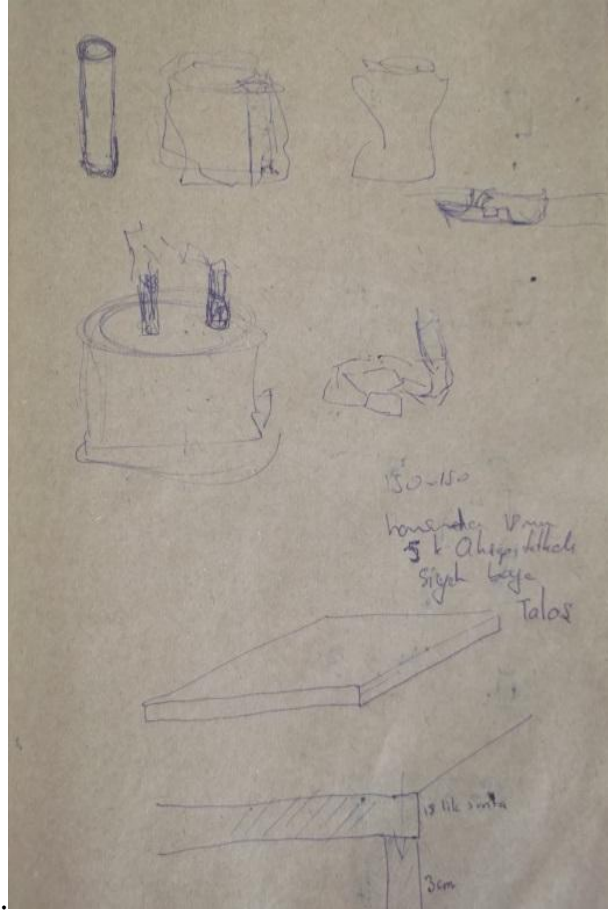
Görüntü 26: Su Tesisatı Bağlantı Elemanları

(Wikipedia.2017)

4.2. Taslak Çizimleri

Atık nesne kararı verildikten sonra, taslak çizimlerine geçilmiştir. Sanatsal yaratı sürecinde taslak çizimleri çok önemli rol oynamaktadır. Tasarımlar, bu taslaklar sonucunda olgunlaştırılmış ve üretim aşamasına geçilmiştir.

Uygulama çalışmalarına başlamadan önce yapılan çizim ve planlama aşamaları aşağıda gösterilmiştir:

Görüntü 27: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

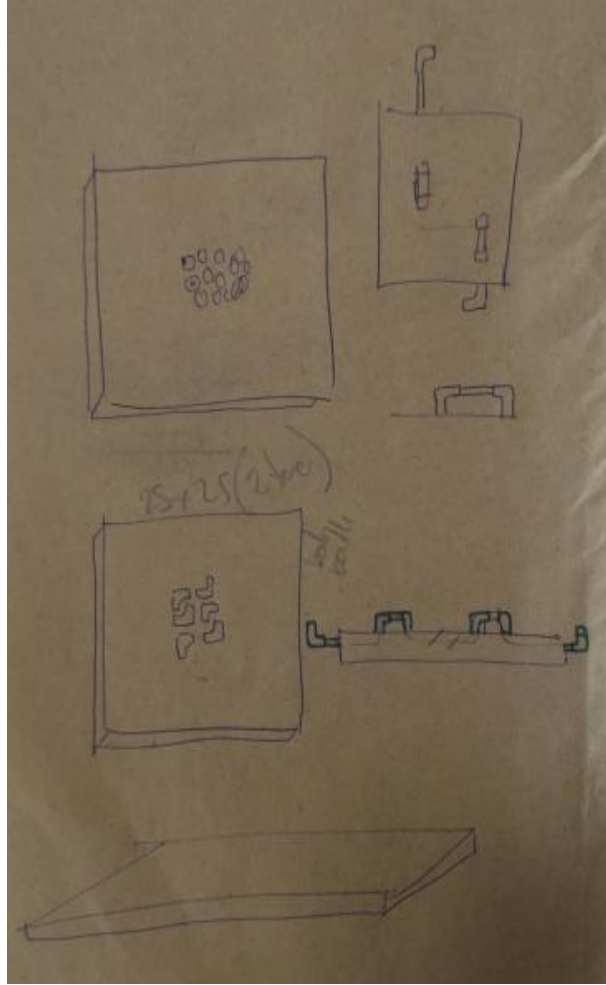
Görüntü 28: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

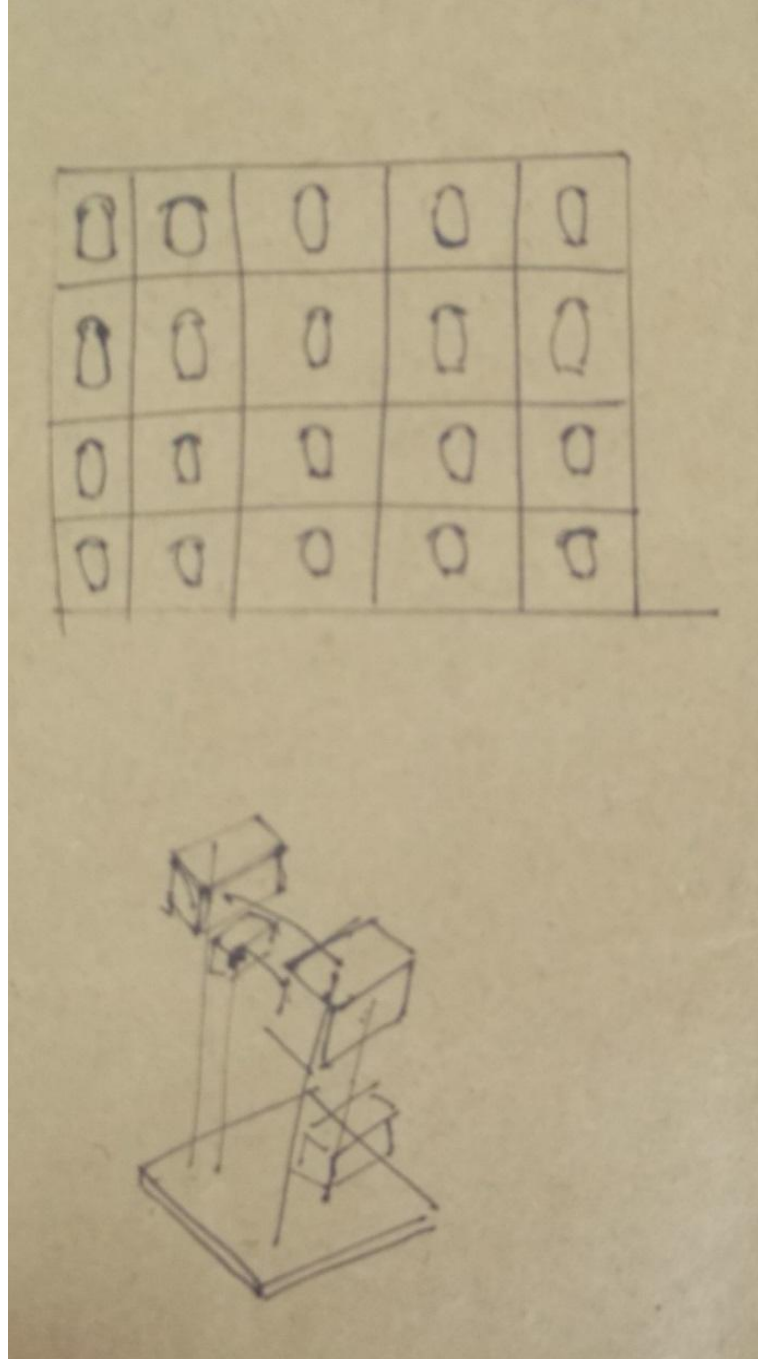
Görüntü 29: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

Taslak çizimleri kuşkusuz sonuçlandırılan çalışmaların birebir aynısı değildir. Ancak, düşüncenin görünür hale gelmesinde, kayıt altına alınmasında ve üretim sırasında uygulayıcıya yol göstermesinde önemli işlevler üstlenirler. Örneğin ‘görüntü 29’ de yer alan taslak çizimi sayesinde ‘görüntü 30’ da yer alan çalışma ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, seramik birimler arasında ahşap, plastik boru, ağaç

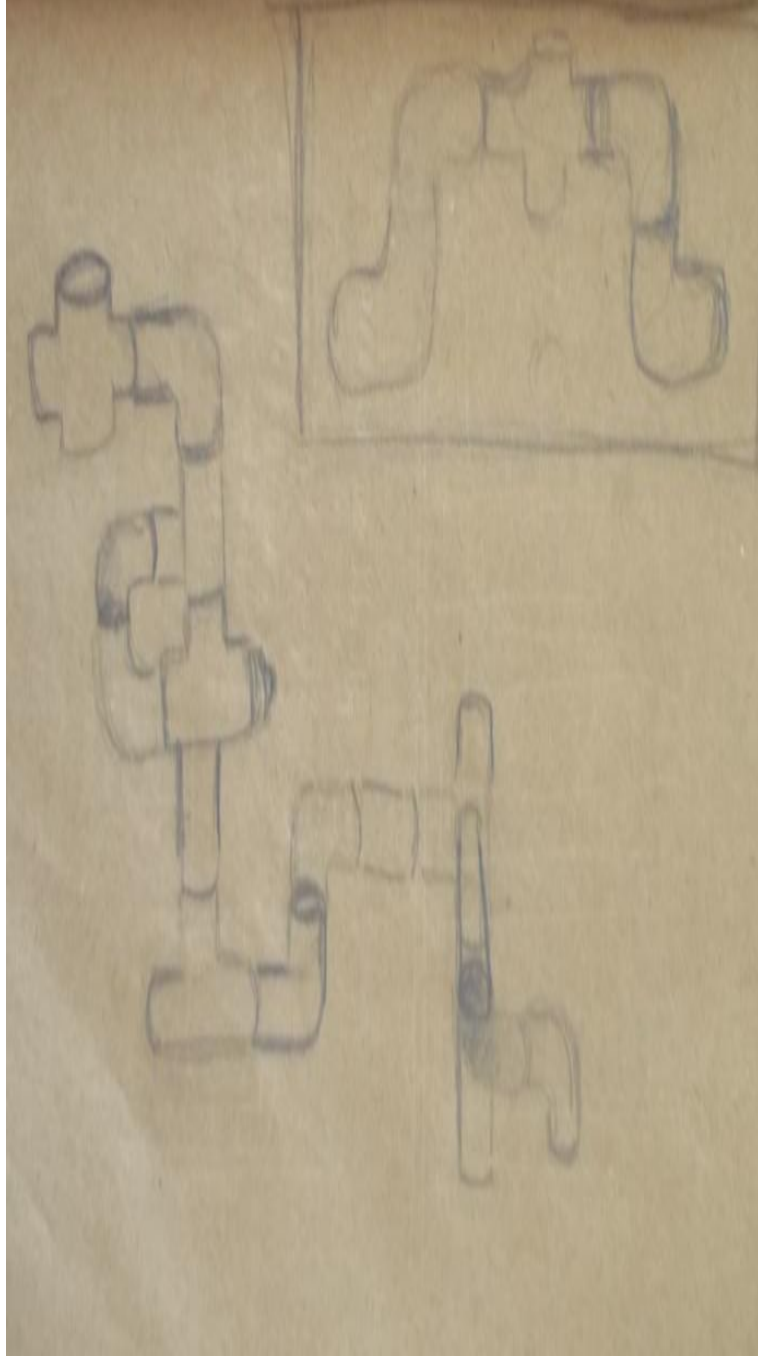
“Dayanak, karşıt, engel”. Çalışmasında yararlanılan taslak çizim. (bkz. görüntü: 31)

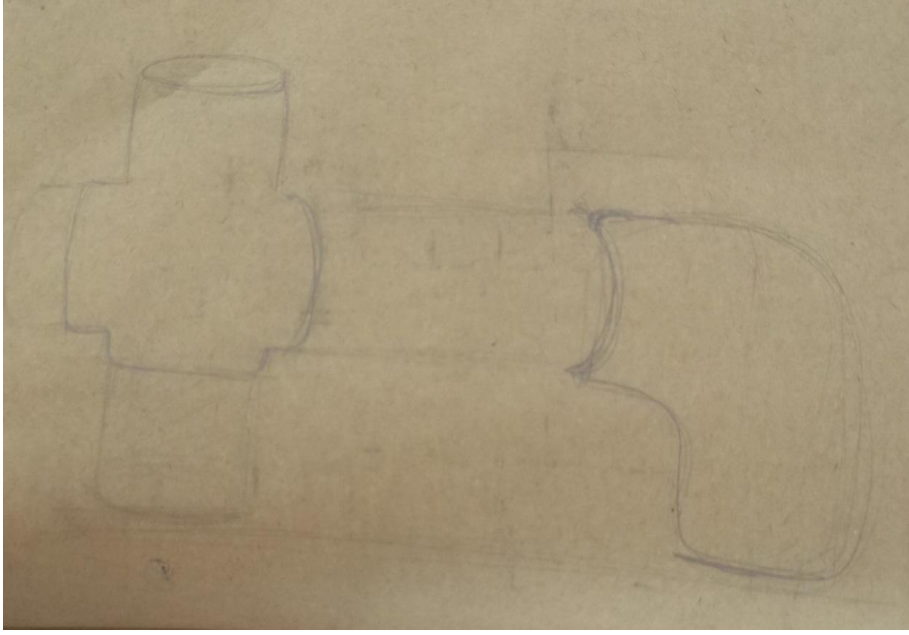
Görüntü 31: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

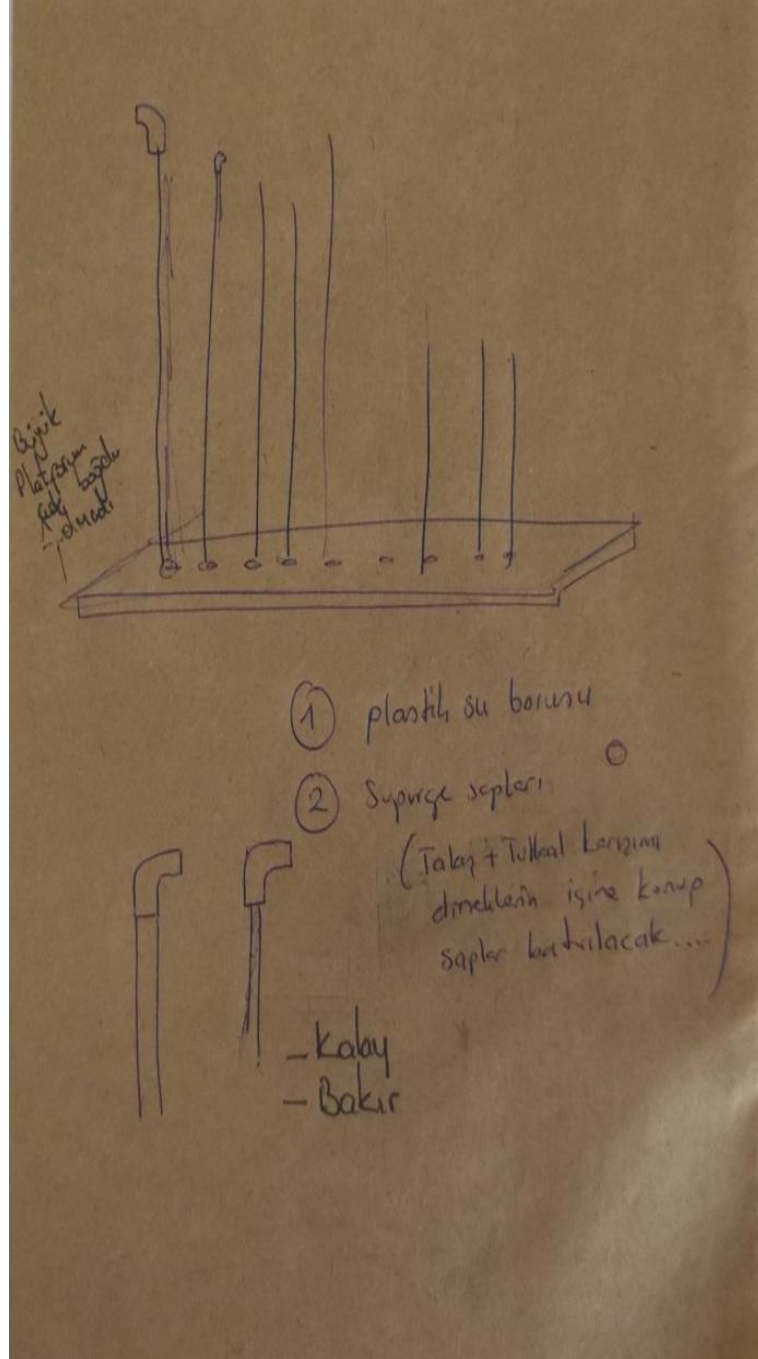
Görüntü 32: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

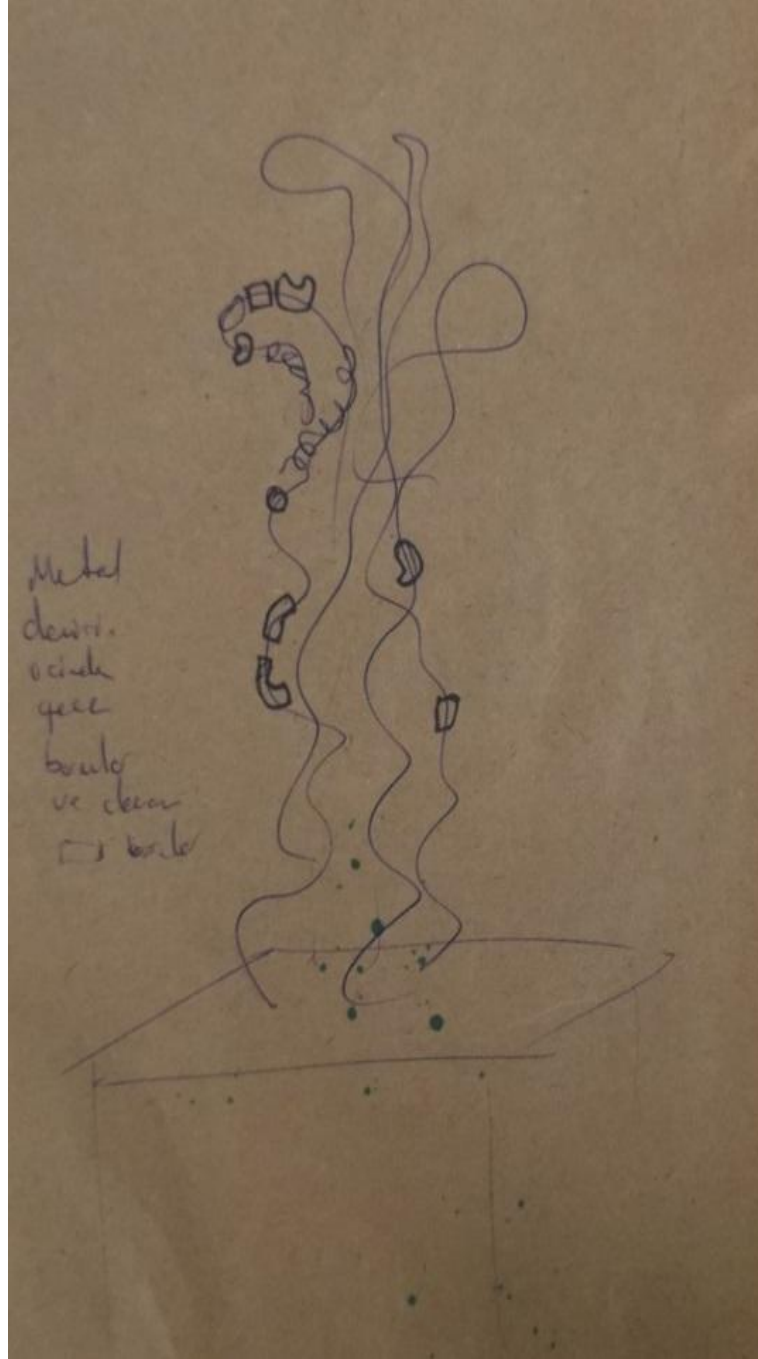
Görüntü 33: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

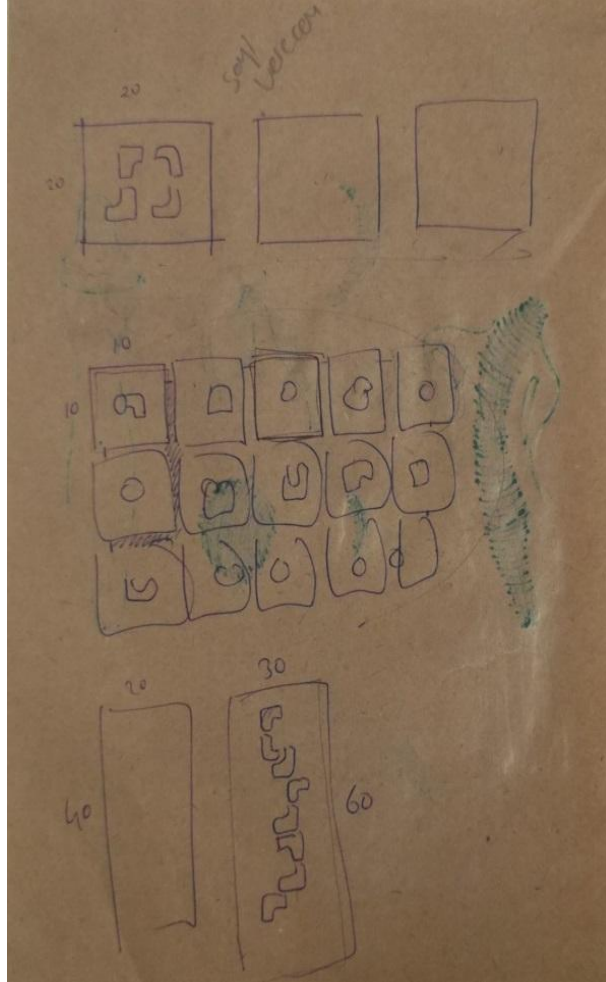
Görüntü 34: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

Görüntü 35: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

Görüntü 36: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

Görüntü 37: Taslak Çizim, Rahme Manastırlı, 2016

4.3. Üretim Aşaması

Birim olarak seçilen günlük kullanım sanayi nesnelerini sanatsal düzenlemeye hazırlanmak amacı ile önce şekil ve formları değerlendirilmiş, sonra seramik kalıp yöntemi kullanılarak çoğaltılmıştır. Bu süreçte uygulanan ve dikkat edilen noktaları açıklamak yararlı olacaktır:

Seramik tekniği ile kalıplamada kullanılan pimler kalıbı toparlamalı ama kesinlikle kilitlememelidir. Kalıp parçaları birbirine tam oturmalıdır. Aksi halde döküm anında parça aralarından döküm çamuru sızabilir. Modelin boyutlarına göre döküm ağzının ve şeklinin de iyi belirlenmesi gerekir.

Uygulama yapabilmek için modelin önce yatak kalıbı, onun üzerine de birinci kalıp parçası dökümü yapılır. Daha sonra bu iki kalıp parçası açılır, içerisinden model çıkartılarak düz olan yüzeyler sırt sırta verilir ve kalıp kurumaya bırakılır. Dökümler sırasında hazırlanan kalıpların sızıntıya meydan vermemesi için işkence ve lastik yardımıyla iyice sıkılmaları gerekir.

Döküm için, Esc-3 döküm çamuru içerisine %15 su , %15 döküm tozu ve %2 cam suyu katılır; karıştırıcı ile 20-24 saat karıştırılır. Döküm çamurunun istenilen kıvamda ve akışkanlıkta olabilmesi için fazla su yerine elektrolitler (cam suyu) kullanılır. Bu süre sonunda hazırlama işlemi sona erer.

Dökümde kullanılan alçı kalıplar su emme yeteneğine sahip alçı kalıplardır. Döküm yoluyla sağlıklı bir üretim yapabilmek için öncelikle kalıpların birleşme yerlerine yeterli sayıda kilit noktaları açılır. Kilit noktalarının birleşme yerlerinin düzgün olması gerekir, aksi halde kalıplar açılırken takılma yapabilir.

Alçı kalıplar zemine hazırlanırken, yüzeylere pudra sürülür. Pudra yağlayıcı görevini yaparak kopma yapmasını engeller. Kalıp doldurma hızına dikkat edilmesi gerekir, çünkü hızlı bir döküm hava boşlukları kalmasına neden olur. O nedenle kalıp içerisine yavaşça dökülen çamurun hava kabarcıkları bırakmaması sağlanarak döküm gerçekleştirilir.

Alçı kalıp içine doldurulan çamurun suyu kalıp yüzeyinden başlamak üzere kalıp tarafından hızlı bir şekilde çekilir. Kalıp emiş yaptıkça çamur seviyesinde azalma olacağından eksilen çamurun yerine sürekli çamur takviyesi yapılmalıdır. Zaman ilerledikçe kalıbın iç yüzeyinden itibaren bir tabaka oluşmaya başlar. ‘Olma hızı’ olarak bilinen bu tabakanın kalınlığı zaman geçtikçe artar; belirli bir et kalınlığına ulaşıldığında kalıbın içinde hala sıvı durumunda olan çamur boşaltılır.

Görüntü 38: Kalıbın İçindeki Çamurun Boşaltımı

Megep . [2007]

Su tabakası kurudukça elde edilen model küçülmeye başlar. Bu oluşuma ‘kuruma küçülmesi’ adı verilir. Böylece kuruma-küçülme sonucu dış şekli kalıbın iç şeklini almış olan ürün kalıptan çıkarılır.

Görüntü 39: Kalıbın İçinde Şekil Almış Model

[Megep, 2007]

Kalıp açıldıktan sonra çıkan modelin kalıp birleşim yerleri düzeltilir, temizlenir ve kurutma işlemine bırakılır. Kuruması sağlanan model sıfır zımpara ile zımparalanır ve bisküvi pişirimine geçilir. Diğer yandan, çalışma kalıpları bir sonraki döküme hazırlanmak için kurutulmalıdır. Aksi halde, bir sonraki dökümde sertleşme gecikir.

Kurutulan döküm modellerin bisküvi pişirimleri elektrikli seramik pişirme fırınında yapılır. Otomatik olarak bisküvi pişirim programına ayarlanan fırında 8 saatte 900

dereceye ulaşan ısıda fırınlama işlemi gerçekleşir. (Bisküvi pişirim çizelgesi tablo 2’de gösterilmiştir). Sıcaklık 400 dereceye ulaştığında üst kısmında bulunan fırın kapakları kapatılır ve 8 saatte istenilen sıcaklığa ulaşılır. Fırınlama işlemi bittikten sonra sıcaklık yavaş yavaş düşürülür. (Tablo 2).

Tablo 2: Bisküvi Pişirim Adımları

1.Adım	150 °C	01:30dk	
2.Adım	300 °C	01:30dk	
3.Adım	450 °C	01:30dk	
4.Adım	600 °C	01:30dk	
5.Adım	700 °C	01:00dk	
6.Adım	800°C	01:00dk	
7.Adım	900°C	01:00dk	
8.Adım	900 °C	00:10dk	bekletme

Bisküvi pişirimi ve soğutma işleminden sonra yapılacak olan sırlama işlemi daldırma yöntemi ile, elle gerçekleştirilir. Kullanılan Botz marka artistik sırlar şunlardır: Botz Aventurin 9224, Botz Cognac 9104, Botz Goldventurin 9539, Botz Goldglasur 9541, Botz Eisentein 9533.

Sırlı pişirim için öncelikle fırın plakasına gelen yüzeyler ıslak sünger yardımı ile temizlenir veya seramik pişirim ayakları kullanılarak fırına yerleştirilir. Sıcaklık kullanılan artistik sırn ürün yüzeyinde erime derecesine göre (1020-1060) kademeli olarak arttırılır. Erime sonrası soğutma işlemi de kademeli olarak, yavaş yavaş gerçekleştirilir. Sırlı pişirim adımları aşağıda tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Sırlı Pişirim Adımları

1. Adım	150 °C	01:30 dk
2. Adım	300 °C	01:30 dk
3. Adım	400 °C	01:30 dk
4. Adım	500 °C	01:30 dk
5. Adım	600 °C	01:00 dk
6. Adım	750 °C	01:00 dk
7. Adım	900 °C	01:00 dk
8. Adım	1000 °C	00:30 dk
9. Adım	1020 °C	00:10 dk
10. Adım	1040 °C	00:10 dk
11. Adım	1050 °C	00:10 dk

4.4. Uygulama Çalışmaları

**Görüntü 40: Çalışma 1, “Rahme Manastırlı”, Kaçış, Ahşap Üzerine
Seramik, 54x32 cm, 2017**

“Kaçış” isimli çalışmanın (bkz. görüntü 40) genel yapısı seçilen bir birimin tekrarına dayanmaktadır. 10x10 cm boyutlarındaki 15 adet kare ahşap plakalar dikdörtgen formunda düzenlenmiştir. Beyaz zemin üzerine yüzeyi koyu sırlanmış seramik obje yerleştirilerek açık koyu dengelenmiş, formun yapısı ortaya çıkarılmıştır. Objeler yüzeylerin tam ortalarına yerleştirilmiş ve her birinin aynı yöne doğru bakıyor olması ile ‘kaçış’ hareketi yansıtılmaya çalışılmıştır.

Form olarak çok yönlü değerlendirilebilme olanağına sahip nesneler ‘Döngü’ isimli çalışmada yeniden yorumlanmıştır. Nesneler yine aynı kalsa da, farklı eklemeler ve düzenlerle yeni sonuçlar oluşturabilmektedir. Beyaz ahşap yüzeye uygulanan seramik parçalar ahşap silindirler ile birbirlerine bağlanmış ve ‘döngü’ kavramına atıf yapılmıştır.

**Görüntü 42: Çalışma 3, “Rahme Manastırlı “, Döngü, Ahşap Üzerine
Seramik 25x25 cm, 2017**

Görüntü 43: “Rahme Manastırlı”, Döngü Detay, Ahşap Üzerine Seramik 25x25 cm, 2017

Görüntü 44: Çalışma 4, ”Rahme Manastırlı”, Dayanak, Karşıt, Engel, Ahşap Üzerine 20x20x20 cm Seramik, 2017

Ahşap kareler üzerine dizilmiş olan seramik birimlerden oluşan çalışmada (bkz. görüntü 44) dayanak, karşıt ve engel kavramlarının birbirleriyle olan zıtlıkları değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen bu ve diğer çalışmalarda kavramlar çağrışım yapacak şekilde yerleştirilmeye çalışılmıştır.

Görüntü 45: Detay. Bu Çalışmada Aynı Forma Sahip Objeler Birbirlerinin Karşıtı Konumunda Dizilerek Bir Çıkma Yolu Kurgulanmıştır

Görüntü 46: Çalışma 5, “ Rahme Manastırlı”, Düşüncelerimizin Değişimi, 50x60x25 cm, Ahşap Kutu İçerisinde Seramik ve Plastik Boru , 2017

Düşüncelerimizin değişmesi, düşünce gücüyle yön verilen duygular bir bütün içinde karşılıklı veya karşılıksız bırakılan biçimlerden oluşmaktadır. Ahşap yüzeyler üzerinde seramik birimler ile oluşturulan bu çalışmada (bkz. görüntü 46,47,48) plastik siyah borular ile isteğe göre değişebilecek çok yönlü yapıya sahip bir düzenleme oluşturulmuştur. Her zaman bir açık kapı bırakan formlar, arayış içerisinde birbirine tamamlayan çizgiler ve oluşturulan boşluklar ile izleyicilerin

nesneler arası geçişi tamamlaması amaçlanmıştır. Birbirini tamamlayıcı şekilde açt farkları ile yerleştirilen birimler, aralarındaki geisin tamamlanması gerektiğini vurgulanmaktadır.

Görüntü 47: Detay. Çalışma 5'in Bir Kesiti

Görüntü 48: Detay. “ Rahme Manastırlı”, Düşüncelerimizin Değişimi, 50x60x25 cm, Ahşap Kutu İçerisinde Seramik ve Plastik Boru, 2017

Görüntü 49: Çalışma 6, “Rahme Manastırlı “, Yönelme, Ahşap Üzerine Seramik, 10x10x10 cm, 2017

Ahşap zemin üzerine yapıştırılan seramik formlar ‘yönelme’ süreci içindeki devamlılığa gönderme yapmaktadır (bkz. görüntü 49, 50). Yönelmenin düzenli ve eksizsiz olması için bir liderin belirlenmesi gerekir. Kapalı bir kompozisyon algısı

yaratıyor gibi olsa da, nesnelerin birbirlerini takip etmesi ile dinamik bir yapı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Görüntü 50: Detay. Farklı Formlara Sahip Nesneler İle Yönelme Duygusu Verilmeye Çalışılmıştır

Görüntü 51: Çalışma 7, “Rahme Manastırlı”, Dört Yarım İki Tam Kare, Ahşap Üzerine Seramik, 25x25 cm, 2017

Kare kenarları birbirlerine eşit olan düzgün dörtgendir. ‘Dört Yarım İki Tam Kare’ adlı çalışma (bkz. görüntü 51) ahşap kare yüzey üzerine seramik eşit birimlerden bir yarım elde edilerek yorumlanmaya çalışılmıştır. Dört yarım parçadan oluşan bütünün ise kare benzeri görüntü olması amaçlanmıştır. Böylece, karenin alışılmışın dışında bir form etkisi yaratması ve yüzeyde dikkat çekici, güçlü bir alan anlamı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Görüntü 52: Çalışma 8, Rahme Manastırlı, Ritim, 2017

Görüntü 53: Çalışma 9, “Rahme Manastırlı”, Yön, 15x15x15 cm, 2017

‘Yön’ adlı uygulamanın (bkz. görüntü 53) belirli bölgelerinde yer alan koyu ton görünümü için Botz Goldglasur 9541 ve Botz Goldventurin 9539 sırlar kullanılmış ve elektrikli fırında 1050° ile pişirim yapılmıştır. Seramik birimler farklı açılarla birleştirilerek yön kavramına gönderme yapılmıştır.

Görüntü 54: Çalışma 10, “Rahme Manastırlı”, Beyaz, 10x10x10x10 cm, 2017

Yapılan çalışmalarda temel olarak bireyin duygu ve düşünceleri biçimlenen formlar üzerinden vurgulanmaya çalışılmaktadır. Örneğin beyaz temizlik duygusu verir ve yeni başlangıçların ifadesidir. O nedenle bu çalışmada (bkz. görüntü 54) koyu zemin değerleri üzerinde yer alan farklı dizilimler ile seramik birimler bir zıtlık ve bütünlük duygusunu ön plana çıkarmaktadır. Uygulamada oluşturulan koyu, açık tonların farklı konum değişiklikleri ile beyazın saflığı ve yeni başlangıçlar simgelenmeye çalışılmıştır.

Görüntü 55: Çalışma 11, “Rahme Manastırlı”, Gözlem, 2017

Ahşap bir zemin üzerine dikey yerleştiren silindirik çubuklar ve onlara bağlanan seramik birimlerden oluşturulan bu çalışmada (bkz. görüntü 55) ‘gözlem’ kavramı betimlenmiştir. Seramik formlar birbirlerinden tamamen ayrı olarak konumlandırılmıştır. Böylece, yaşamımızın her alanında kullandığımız gözlem hareketleri vurgulanmaya çalışılmıştır.

SONUÇ

İnsanoğlu ortaya çıkışından itibaren devamlı üretmekte ve tüketmekte; hızla ilerleyen ve yenilenen teknoloji de bu süreçte etkili olmaktadır. Bu durum sanatta da köklü değişimlerin ortaya çıkması ile kendini göstermektedir. 20 yüzyılda, özellikle heykel alanında tüketim nesnesinin sanat nesnesine dönüşümü sanatta bir devrim devrim olarak kabul edilebilir. Devrimi gerçekleştirenler ise, hazır ve atık nesneleri kolaj tekniği ile eserlerinde kullanan Marchel Duchamp, Pablo Picasso, George Braque'tır. Günümüzün sanayileşmiş dünyasında nesne sayısı yenilerek artmakta, dolayısı ile sanatsal üretim için yeni olanaklar doğmaktadır.

Yürütülen ve sonuçlandırılan tez çalışmasında hazır nesnenin sanat nesnesine dönüşümü temel alınmış, seramik tekniği ile üretilen objeler ile heykel çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, günlük kullanım nesneleri üretim amaçlarındaki işlevlerinden kopartılmış ve içeriklerine yabancılaştırılarak sanat nesnelerine dönüştürülmüştür. Üretim aşamasında, nesne kullanım amacının tamamen dışında değerlendirilmiş, bilinen biçimini korumasına karşın farklı malzemeler ve yüzeylerle ilişkilendirilerek farklı çözümler yapılmaya çalışılmıştır. Böylece, oluşturulan yeni biçimler ve yaratılar ile sıradan bir sanayi nesnesinin sanat nesnesine nasıl dönüşebileceği sınanmıştır.

Kullanılan birimler kalıp yöntemi ile çoğaltılmış, bisküvi pişirimi gerçekleştirilmiş ve yüzeyler sırlanmıştır. Son aşamada, çok sayıda yeniden üretilen modeller, bilinçli bir anlatımla, soyut bir kurgu ile farklı doku ve yapıdaki ahşap yüzeyler üzerinde düzenlenmiştir. Ahşap seçimi, hem iki malzeme arasında uyum arama hem de aralarında oluşacak doku ve biçim zıtlıklarını plastik bir anlatım diline dönüştürmektir. Renk vurgulamaları da, söz konusu anlatımı güçlendirmede bir diğer eleman olarak kullanılmıştır. Tez kapsamında üretilen çalışmalar, yatay ve dikey ekseninde çoğalabilen, yeni düzenlemelere olanak tanıyan bir yapı içermektedir.

Tüm çalışma süreci göstermektedir ki; nesnelerin farklı anlam ve içerik kazanmaları, sanatın salt biçimsel değil aynı zamanda zihinsel bir yaratı alanı olduğunun göstergesidir.

KAYNAKÇA

Ağatekin, Elif. **Seramik Sanatında Alternatif Bir İfade Aracı Olarak Atık Seramik Kullanımı**, Sanatta Yeterlilik Tezi, Eskişehir,2012

Ağdağ, Osman Nuri, Sücaattin Kırımhan.(1999). Denizli Organize Sanayi Bölgesi’nde Endüstriyel Katı Atık Durumu ve Geri Kazanımı. **DEÜ Mühendislik Fakültesi Fen ve Mühendislik Dergisi** , c.x.s2: 47-58.

Altaş, Cansu.[2017]“ Bir dada klasiği çeşme ve Marchel Duchamp”
birgunbiryerde.blogspot.com

Atalan, Ozan. 2012. “ Ready- Made Günümüz Sanatına Ve Sanatçısına Etkisi ”, **Yedi Dergisi**, c.x.s.7: 23-30

Ayaz, Ferdi . 2012. “Modernizm Sürecinde Sanat Nesnesi”, Yüksek Lisans Tezi. AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Baudrillard, Jean. 2011. **Nesneler Sistemi** . İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi

Binay, Ayşe. 2010."Tüketim vasıtasıyla oluşturulan postmodern kimlikler." **Global Media Journal Turkish Edition** c.1.s.1: 17-29.

Bürger, Peter .2014. **Avangard Kuramı** . İstanbul: İletişim Yayınları

Boru Nedir?[2017].<https://Tr.Wikipedia.Org/Wiki/Boru77>

Davor, Džalto. [2017] “ Joseph Beuys, Şişman Sandalye”
<https://tr.khanacademy.org>.

Danièle Pérez Espe La Réunion.[2017] “artsplastiques”.
<https://perezartsplastiques.com/>

Dede, Ebru. 2015. “1960 Sonrası Tüketim Kültürünün Sanata Yansımaları”
Edebiyat Fakültesi ,c.x.s.x:17:45

Engin, Fırat. 2007. “Endüstrileşmenin Heykele Etkileri Ve Yeni Anlatım Olanakları”, Yüksek Lisans Tezi. HÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erk Eren Sinan. “Tabuttaki Son Çivi Ve Duvarı Bir Tuğla”.
<https://dagmedya.net>
 [28.02.2017]

Ersoy, Ayla. 1983. **Sanat Kavramlarına Giriş** . İstanbul Aykaç Matbaası.

Fanzim, evve. [2017] “Kuzgun Acar’ın tüm yontularında “çığlık” vardır”.
<http://evvel.org/ilgi/kuzgun-acar>

Francalanci, Ernesto L. 2012. **Nesnelerin Estetiği**. Ankara : Dost Kitapevi Yayınları, 2012

Gomrich, E.H. 2004. **Sanatın Öyküsü** . İstanbul: Remzi Kitapevi.

Gürbüz, Ebru. [29.04.2016].“Bir resim sanatı olarak kübizm anlamak”.
<https://onedio.com/amphaber/70821878>

Hızlı, serkan. [25.02.x]. “resimler ve hikayeler”.
<https://serkanhizli.wordpress.com>

İnci, Emin. [2017] “Malzeme tanımlama ve secim” <http://docplayer.biz.tr>

João,Serrano. [21.02.2012].“ ArchitecturewithoutArchitects ”.
<https://architecturewa.wordpress.com/>

Kaptanoğlu, Lütfü. 2008. “Sanatsal Bir Değer Olarak Kolaj” Atatürk Üniversitesi
 Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi, c.x. s.13.

Kavrakoğlu.[2017] “Çağdaş sanata varış 179 kavramsal sanat3”.
<http://blog.kavrakoglu.com>

Megep 2007“ **Seramik Ve Cam Teknolojisi Döküm Yolu İle Şekillendirme**”,
 c.x.s.x:3-60

Megep (2007) “**Seramik Ve Cam Teknolojisi Sırlama Ve Pişirim** ” c.x.s.x :3-60

Michael. [2017] <http://www.infinitearttournament.com>

.

Moma. [2017] <https://richedwardsimagery.wordpress.com>

Türk seramik[2017]. “Seramik Yapım Aşamaları Ve Türleri.

<http://Www.Turkseramik.Com/Index.Php?Topic=1468.0>

Sarı, Çağdaş. 2008.“heykelde ışık bağlamında biçim arayışları yüksek lisans tezi. HÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sevim, Kadir. 1993. Endüstriyel Seramik Tasarımında Kullanılan Kalıplama Sistemleri, Yüksek Lisans Tezi. AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tıgın, Yasemin. 2014. Sanat – Hayat Bağlamında Nesnelerin Yeniden Okunması, Yüksek Lisans Tezi. HÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü

Trivium Art History. [2017] <http://arthistoryproject.com> 79

Türkmen, İsmail. 2002. **Sanatta Anlamların Görüntüsü** . istanbul: Ayrıntı Yayınları.

Türk dil kurumu.[04.04.2017]“Nesne”.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts&kategori1=verilst&ayn1=bas&kelime1=nesne

Uygun, Fulya[2017] “seramik çamurunda kullanılan silikat içeriğinin döküm özelliklerine etkisi”. Polen.itu.edu.tr80

Zengin, M.Hanifi.2011. XX. Yüzyıl Heykel Sanatında Sanatçı – Nesne İlişkisi, Yüksek Lisans Tezi, AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü ,2011

Zırlı, Koray.2009. Atık ve Hazır Nesnelerin Sanat Objesine Dönüşümü. Yüksek Lisans Tezi, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, Burhan. 2015. "Atık Nesneden Sanat Yapıtına Malzemenin Dönüşümü." **Art-e Sanat Dergisi** c8.s.15: 185-197.

Yılmaz, Mehmet. **Modernden Postmoderne Sanat.** Ankara : Ütopya Yayınevi,2013

Yüret, Zeynep. 2013. Yaşamdaki Nesnelerin Sanat Eserine Dönüştürülmesi, Yüksek Lisans Tezi, MÜ Güzel Bilimler Enstitüsü.

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

Rahme Manastırlı

1991 Yılında Lefkoşa’da Doğdu. Lisans Eğitimin Yakın Doğu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım Fakültesinde Plastik Sanat’lar Bölümü’nde tamamladı. Yüksek Lisans Eğitimine Yakın Doğu Üniversitesinde Araştırma Görevlisi olarak devam etmekte. Çeşitli sanatsal etkinliklere katıldı. Birçok sanatsal ve akademik etkinliklerin

Düzenlenmesinde görev aldı.

Sergiler

Uluslararası karma sergiler

2014 Akdeniz üniversitesi karma sergi.

Karma Sergiler

2013 YDÜ Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ‘‘ Lefkoşa ‘‘ Sergisi.

2013 YDÜ Fotoğrafçılık kulübü sergisi, Lefkoşa

2013 İsmet Vehit Güney Sanat merkezinde karma resim sergisi, Lefkoşa

2014 Genç sanatlar resim yarışması sergisi, Lefkoşa

2014 Plastik sanatlar bölümü karma sergisi, Lefkoşa

2015 Genç sanatlar resim yarışması Sergisi, Lefkoşa

2015 Yakın Doğu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım Fakültesi Öğretim Elamanları Sergisi, Lefkoşa

Uluslararası Karma Sergiler

2014 Akdeniz Üniversitesi karma sergi, Antalya

2015 Türksoy 18. Ressamlar Buluşması sergisi, Ankara

2015 İz Düşüm- A, Ankara

2015 Bizimle Ortak sergi, Uşak

2016 1st International Mail Art Biennial, Tekirdağ- Türkiye

Ulusal Karma Sergiler

2012 III. Uluslararası Sanat Akademisi Sergisi, Lefkoşa

2013 IV. Uluslararası Sanat Akademisi Sergisi, Lefkoşa

2013 Genç sanatlar resim yarışması Sergisi, Lefkoşa

2014 V. Uluslararası sanat akademisi sergisi, Lefkoşa

2014 Genç sanatlar resim yarışması sergisi, Lefkoşa

2015 VI. Uluslararası sanat akademisi sergisi, Lefkoşa

2015 Genç sanatlar resim yarışması sergisi, Lefkoşa

2015 Cumhuriyet Sergisi, Lefkoşa

2016 Genç sanatlar resim yarışması sergisi, Lefkoşa

Uluslararası Workshop

2016 Cultural Heritage Integrated Site Management And Workshop, Sinop, Turkey

İdari Görevler

Yakın Doğu Üniversitesi Güzel Sanatlar Ve Tasarım Fakültesi Araştırma Görevlisi

Dipkarpaz Recep Tayip Erdoğan Ortaokulu Görsel Sanatlar Resim Öğretmeni

Gazimağusa Türk Maarif Koleji Görsel Sanatlar Resim Öğretmeni

Ödüller

2014 Genç sanatlar resim yarışması sergisi.

2016 Genç sanatlar resim yarışması sergisi.